

El paradís perdut de Joan Vinyoli

El poeta Joan Vinyoli, mort l'any passat, va ser guardonat a títol pòstum amb el Premi Nacional de Literatura de l'Estat Espanyol, distinció oficial que per segona vegada consecutiva s'atorgava a un poeta català. Gairebé el mateix dia, amb una coincidència casual però feliç, la revista *Ressò* publicava unes pàgines d'homenatge a l'escriptor a les quals s'il·lumina un aspecte fins ara massa oblidat de l'obra de Vinyoli: la seva relació amb Santa Coloma i amb la comarca de la Selva.

Nascut a Barcelona l'any 1914, Vinyoli va passar a Santa Coloma de Farners els estius de la seva infantesa i de la seva adolescència, fins a la guerra civil. Això podria haver estat un episodi estrictament superficial de la seva vida, si no fos per un fet transcendental: va ser a la Selva, segons pròpia confessió, on Vinyoli va descobrir la poesia, i van ser els paisatges de la comarca els qui van inspirar tota la seva primera producció. I això encara és poc, si ho comparem amb el que vin-

drà després. Perquè Vinyoli no en tindrà prou d'evocar en els seus versos el paisatge de la Selva, sinó que hi retornarà sempre més, al llarg de la seva obra, com qui recobra el paradís perdut. Aquest paisatge melangiós de la infantesa feliç romandrà com un símbol permanent i vital, fins a identificar-se amb ell mateix. És el poeta el qui s'associa íntimament amb el paisatge i reviu en cada un dels seus elements: "Sóc la tardor, com un núvol em fonc... Sóc un humil conreu ple de saó... Sóc un cleda en el serrat... Sóc el planell arran de l'espadat... Sóc la llavor d'un invisible cedre... Sóc l'únic arbre en aquest lloc isard..."

Ferran Gironès, en una comunicació presentada fa dos anys a l'Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos de Catalunya, va estudiar la presència de la Selva a l'obra de Vinyoli, i és un tema que bé mereixeria nous aprofundiments. Cada escriptor té el seu propi paisatge, i la Selva pot tenir l'orgull d'haver inspirat amb plenitud l'obra d'un dels

millors poetes catalans. L'obra i la vida, si hem de creure literalment el poema: "Que som? Tan sols memòria d'allò que hem posseït i [vàrem perdre...]"

Una de les últimes fotografies de Joan Vinyoli.

NARCÍS-JORDI ARAGÓ

sep Junquera, l'alcalde, va trobar la manera de fer lligar els fets de fa cinc segles amb la situació actual: "ara les condicions que van afavorir el protagonisme de la zona de muntanya en la Catalunya medieval s'han convertit en obstacles, com és el cas de les comunicacions". I així hom va poder passar del fet històric a l'estat de les carreteres i de la fi d'un llarga guerra a l'evidència d'una batalla pendent. Que cadascú qualifiqui com vulgui l'oportunitat i la lògica d'aquesta argumentació. El cas és que Amer ha deixat de jugar fa temps el paper d'antany, i que el poble no es resigna a perdre el seu antic i històric protagonisme.

Porxos de la plaça d'Amer.

